

ใบความรู้

เรื่อง เทคนิคในการสร้างงานทัศนศิลป์

เทคนิคในการสร้างสรรค์งานจิตรกรรม

จิตรกรรม (PAINTING) หมายถึงผลงานศิลปะที่เกิดจากการขีดเขียน ระบายสี โดยถ่ายทอดความงาม อารมณ์ ความรู้สึก และความคิดสร้างสรรค์ลงบนพื้นระนาบรองรับ เช่น กระดาษ แผ่นไม้ ผ้าใบ และฝาผนัง เป็นต้น ลักษณะของจิตรกรรมเป็นงานแบบ ๒ มิติ คือ มีความกว้าง และความยาว ส่วนความรู้สึกว่าภาพมีความตื้นลึกกระยะใกล้ไกล นั้นเกิดจากความสามารถของผู้เขียนภาพในการใช้กลวิธีนำทัศนธาตุทางศิลปะและเทคนิคอื่น ๆ มาสร้างสรรค์ให้เกิดภาพลวงตามองเห็นเป็นภาพ ๓ มิติ เราเรียกผู้สร้างสรรค์งานการเขียนภาพหรือจิตรกรรมว่า **“จิตรกร”**

คำว่า **“จิตรกรรม” (PAINTING)** แปลตามศัพท์ในภาษาอังกฤษ หมายถึงการระบายสี แต่เนื่องจากจิตรกรรมมีลักษณะ ๒ มิติ จึงรวม **“การวาดเส้น” (DRAWING)** ซึ่งเป็นงาน ๒ มิติมาอยู่ในประเภทจิตรกรรมด้วย เพราะการวาดเส้นเป็นพื้นฐานของการสร้างสรรค์งานจิตรกรรมด้วยเหตุผลที่ว่างานจิตรกรรมส่วนมากจะต้องผ่านการร่างภาพมาก่อน แล้วจึงระบายสี

ประเภทของงานจิตรกรรม งานจิตรกรรมหรืองานที่แสดงบนพื้นระนาบในลักษณะ ๒ มิติ โดยใช้วิธีการวาดเส้น (DRAWING) และระบายสี (PAINTING) เป็นหลัก ซึ่งแบ่งประเภทตามลักษณะของผลงานได้ดังนี้

๑. ภาพคนเหมือน (PORTRAIT) เป็นภาพเขียนคนตั้งแต่บริเวณศีรษะถึงเอว มีจุดมุ่งหมายเพื่อบันทึกให้เหมือนบุคคลนั้น ๆ เช่นภาพ **“โมนา ลิซา” (PORTRAIT OF MONA LISA)** ของ เลโอนาร์โด ดา วินชี (LEONARDO DA VINCI) และ **“ภาพเหมือนของมิลีเอ” (PORTRAIT OF MILLIET)** ของวินเซนต์ แวน โกะ (VINCENT VAN GOGH) เป็นต้น

๒. ภาพคน (HUMAN FIGURE) เป็นภาพเขียนคนเต็มตัวเพื่อแสดงความงามของสัดส่วนกายวิภาคในอิริยาบถต่าง ๆ ถ้าเป็นภาพเปลือย เรียกว่า ภาพnud (NUDE) เช่นภาพ **“คนอาบน้ำแห่งวาลเปองก” (THE BATHER OF VALPINCON)** เป็นต้น

๓. ภาพสัตว์ (ANIMAL) เป็นภาพเขียนถ่ายทอดความงามของสัตว์ชนิดต่าง ๆ ทั้งสัตว์บก สัตว์ปีก สัตว์น้ำ เช่น ภาพสิงโต ภาพเสือ ภาพช้าง ภาพม้า ภาพสุนัข ภาพไก่ ภาพนก และ ภาพปลา เป็นต้น

๔. ภาพทิวทัศน์ (VIEW) เป็นภาพเขียนบันทึกความงามของภูมิประเทศและบรรยากาศเพื่อเก็บไว้ชื่นชม ภาพทิวทัศน์แบ่งออกเป็น ๓ ประเภท คือ ภาพทิวทัศน์บก ภาพทิวทัศน์สิ่งก่อสร้าง และภาพทิวทัศน์ทะเล

- **ภาพทิวทัศน์บก (LANDSCAPE)** เป็นภาพเขียนทิวทัศน์ที่มุ่งแสดงความงามของธรรมชาติบนพื้นดินเป็นสำคัญ อันประกอบไปด้วย ทุ่งนา ทุ่งหญ้า ป่าเขา ต้นไม้ ดอกไม้ น้ำตก แม่น้ำ ลำธาร โดยมีท้องฟ้า คน และสัตว์เป็นส่วนประกอบช่วยเสริมให้ภาพดูงดงาม มีชีวิตยิ่งขึ้น

- ภาพทิวทัศน์สิ่งก่อสร้าง (ARCHITECTURAL LANDSCAPE) เป็นภาพเขียนทิวทัศน์ที่มุ่งเน้นแสดงความงามของภาพสิ่งก่อสร้าง อาคาร บ้านเรือน ในด้านรูปทรงและแสงเงา โดยมีคนและธรรมชาติอื่น ๆ เป็นส่วนประกอบช่วยให้ภาพมีชีวิตดูงามตาไม่แข็งกระด้างเกินไป

- ภาพทิวทัศน์ทะเล (SEASCAPE) เป็นภาพเขียนที่มุ่งแสดงความงามธรรมชาติทางทะเลและสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องเป็นสิ่งสำคัญ ในภาพจะประกอบด้วย ท้องฟ้า เกาะ ภูเขา ทะเล เรือ โขดหิน ชายหาด พื้นทราย สะพานปลา ต้นไม้ริมหาด และอาจมีภาพคน นก บ้าน ชาวประมง เป็นส่วนประกอบช่วยเสริมเพื่อแสดงบรรยากาศของกลิ่นไอทะเลให้ดูมีชีวิต

๕. ภาพหุ่นนิ่ง (STILL LIFE) เป็นภาพเขียนสิ่งของต่าง ๆ ที่ไม่เคลื่อนไหว เช่น ผลไม้ ดอกไม้ เครื่องใช้ไม้สอย และหุ่นปูนปลาสเตอร์ เป็นต้น แสดงความงามของภาพด้วยการจัดองค์ประกอบศิลป์

๖. ภาพผนัง (MURAL PAINTING) เป็นภาพเขียนขนาดใหญ่ทำลงบนพื้นผนัง เพื่อประโยชน์ในการตกแต่งให้ผนังงดงาม และแสดงสาระต่าง ๆ เช่น เรื่องราวทางศาสนา กิจกรรมของพระมหากษัตริย์ เรื่องราวในวรรณคดี ประวัติศาสตร์ เป็นต้น จิตรกรรมภาพผนังนิยมใช้สีฝุ่นเขียน มีวิธีเขียนอยู่ ๒ แบบ ได้แก่ การเขียนบนผนังปูนเปียกซึ่งเรียกกันว่า “จิตรกรรมปูนเปียก” (FRESCO PAINTING) และการเขียนภาพบนผนังปูนแห้งเรียกว่า “จิตรกรรมปูนแห้ง” (FRESCO SECCO หรือ DRY FRESCO)

๗. ภาพประกอบเรื่อง (ILLUSTRATION) เป็นภาพเขียนเพื่อขยายความสำคัญของเรื่องราวให้เป็นที่สนใจ หรือ ช่วยสื่อสารให้ผู้ชมเข้าใจได้ง่ายขึ้น

วิธีการสร้างงานจิตรกรรม มีกรรมวิธีสร้างสรรค์ด้วยวิธีการเขียนภาพมี ๒ ลักษณะ ได้แก่

การวาดเส้น (DRAWING) หมายถึงการใช้เทคนิคหรือกลวิธีการสร้างสรรค์ผลงานด้วยวัสดุสำเร็จรูปปลายค่อนข้างแหลม เช่น การเขียนด้วยดินสอ การเขียนด้วยเกรยอง การเขียนด้วยสีชอล์ก และการเขียนหมึกดำด้วยปากกาหรือด้วยพู่กัน เป็นต้น โดยการสร้างสรรค์ทำให้เกิดลายเส้นหรือภาพแรเงา เน้นความงามของเส้นและค่าน้ำหนักของแสงเงาของสีใดสีหนึ่งเป็นสำคัญ เรียกชื่อ ผลงานตามกรรมวิธีการเขียนวัสดุ เช่น วาดเส้นดินสอดำ วาดเส้นปากกาและหมึกดำ วาดเส้นเกรยอง และวาดเส้นสีชอล์ก เป็นต้น

การระบายสี (PAINTING) หมายถึงการใช้เทคนิคหรือกลวิธีการสร้างสรรค์ผลงานด้วยการใช้สีชนิดต่าง ๆ ระบายบนพื้นระนาบรองรับ และใช้วัสดุอุปกรณ์เป็นตัวกลางช่วยสื่อในการถ่ายทอด เช่น พู่กัน แปรง และเกรียง เป็นต้น โดยเน้นความงาม ความกลมกลืนของสีเส้น และแสงเงาเป็นสำคัญ เรียกชื่อผลงานตามกรรมวิธีการเขียนจากวัสดุ เช่น จิตรกรรมสีน้ำ จิตรกรรมสีฝุ่น จิตรกรรมสีโปสเตอร์ จิตรกรรมสีอะคริลิก จิตรกรรมสีน้ำมัน และจิตรกรรมสีผสม เป็นต้น

เทคนิคในการสร้างสรรค์งานประติมากรรม

เป็นผลงานศิลปะที่แสดงออกด้วยการสร้างรูปทรง ๓ มิติ มีปริมาตร มีน้ำหนักและกินเนื้อที่ในอากาศ โดยการใช้วัสดุชนิดต่าง ๆ วัสดุที่ใช้สร้างสรรคงานประติมากรรม จะเป็นตัวกำหนด วิธีการสร้างผลงานความงามของงานประติมากรรม เกิดจากการแสงและเงา ที่เกิดขึ้นในผลงานการสร้างงานประติมากรรมทำได้ ๔ วิธี คือ

๑. การปั้น Castingเป็นการสร้างรูปทรง ๓มิติจากวัสดุที่เหนียวอ่อนตัวและยึดจับตัว กันได้ดี วัสดุที่นิยมนำมาใช้ปั้น ได้แก่ ดินเหนียว ดินน้ำมัน ปูน แปะ ซีเมนต์ กระจาด หรือ ซีลียผสมกาว เป็นต้น

๒. การแกะสลัก Carving)เป็นการสร้างรูปทรง ๓ มิติ จากวัสดุที่ แข็ง เปราะ โดยอาศัยเครื่องมือ วัสดุที่นิยมนำมาแกะได้แก่ ไม้ หิน กระฉก แก้ว ปูนปลาสเตอร์ เป็นต้น

๓. การหล่อ Molding เป็นการสร้างรูปทรง ๓ มิติ จากวัสดุที่หลอมตัวได้และกลับแข็งตัวได้ โดย อาศัยแม่พิมพ์ ซึ่งสามารถทำให้เกิดผลงานที่เหมือนกันทุกประการตั้งแต่ ๒ ขึ้น ขึ้นไป วัสดุที่นิยมนำมาใช้หล่อได้แก่ โลหะ ปูน แป้ง แก้ว ขี้ผึ้ง ดิน เรซิน พลาสติก ฯลฯ

๔. การประกอบขึ้นรูป Construction) เป็นการสร้างรูปทรง ๓ มิติ โดยนำวัสดุต่าง ๆ มา ประกอบ เข้าด้วยกันและยึดติดกันด้วยวัสดุต่าง ๆ

การเลือกวิธีการสร้างสรรค์งานประติมากรรม ขึ้นอยู่กับวัสดุที่ต้องการใช้ ประติมากรรมไม่ว่าจะสร้างขึ้นโดยวิธีใด จะมีอยู่ ๓ ลักษณะคือ แบบนูนต่ำ แบบนูนสูง และแบบลอยตัวผู้สร้างสรรค์งานประติมากรรม เรียกว่า ประติมากร

ประเภทของงานประติมากรรม

๑.ประติมากรรมแบบนูนต่ำ Bas Relief เป็นรูปที่เป็นนูนขึ้นมาจากพื้นหรือมีพื้นหลังรองรับ มองเห็นได้ ชัดเจนเพียงด้านเดียว คือด้านหน้า มีความสูงจากพื้นไม่ถึงครึ่งหนึ่งของรูปจริง ได้แก่รูปนูนแบบเหรียญ รูปนูนที่ใช้ ประดับตกแต่งภาชนะ หรือประดับตกแต่งอาคารทางสถาปัตยกรรม โบสถ์ วิหารต่าง ๆ พระเครื่องบางชนิด

๒.ประติมากรรมแบบนูนสูง High Relief เป็นรูปต่าง ๆ ในลักษณะเช่นเดียวกับแบบนูนต่ำ แต่มีความสูงจาก พื้นตั้งแต่ครึ่งหนึ่งของรูปจริงขึ้นไป ทำให้เห็นลวดลายที่ลึก ชัดเจน และและเหมือนจริงมากกว่าแบบนูนต่ำและใช้งาน แบบเดียวกับแบบนูนต่ำ

๓.ประติมากรรมแบบลอยตัว Round Relief เป็นรูปต่าง ๆ ที่มองเห็นได้รอบด้านหรือตั้งแต่ ๔ ด้านขึ้นไป ได้แก่ ภาชนะต่าง ๆ รูปเคารพต่าง ๆ พระพุทธรูป เทวรูป รูปตามคตินิยมรูปบุคคลสำคัญ รูปสัตว์ ฯลฯ

ที่มา :

ประติมากรรม : (ออนไลน์) แหล่งที่มา .

<http://www.br.ac.th/CAI/benjaminlp/art%๒๐๓.html>. ๔ ธันวาคม ๒๕๕๘

เทคนิคในการสร้างสรรค์งานสถาปัตยกรรม

สถาปัตยกรรม (Architecture) คือ การออกแบบก่อสร้างสิ่งต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นสิ่งก่อสร้างสำหรับการอยู่อาศัยของคนทั่วไป เช่น บ้าน อาคาร และคอนโด เป็นต้น และสิ่งก่อสร้างที่คนไม่สามารถเข้าอยู่อาศัยได้ เช่น เจดีย์ สถูปและอนุสาวรีย์ เป็นต้น นอกจากนี้ ยังรวมไปถึงการกำหนดผังของบริเวณต่าง ๆ เพื่อก่อให้เกิด ความสวยงาม และเพื่อเป็นประโยชน์ต่อการใช้สอยได้ตามต้องการ งานสถาปัตยกรรมนั้นนับเป็นแหล่งรวมของ งานศิลปะทางการกายภาพทุกชนิด โดยมักจะมีรูปแบบที่แสดงถึงเอกลักษณ์ของสังคมและช่วงเวลานั้น ๆ ได้ อย่างชัดเจนโดดเด่น สามารถแบ่งลักษณะงานทางด้านสถาปัตยกรรมได้เป็น ๓ แขนงดังนี้

๑. สถาปัตยกรรมการออกแบบสิ่งก่อสร้าง เช่น ออกแบบการสร้างตึก อาคารและบ้านเรือน เป็นต้น

๒. ภูมิสถาปัตย์ เช่น การออกแบบเพื่อวางผังสำหรับจัดบริเวณ วางผังเพื่อการปลูกต้นไม้และการจัดสวน เป็นต้น

๓. **สถาปัตยกรรมผังเมือง** ซึ่งได้แก่ การออกแบบบริเวณของผังเมืองเพื่อก่อให้เกิดความเป็นระเบียบงดงาม สะอาด รวดเร็วในการติดต่อ และยังถูกหลักสุขาภิบาล ซึ่งสามารถเรียกผู้สร้างงานสถาปัตยกรรมนี้ได้ว่า สถาปนิก

องค์ประกอบทางสถาปัตยกรรม

องค์ประกอบงานทางสถาปัตยกรรม หมายถึง อาคารหรือกลุ่มอาคาร และส่วนต่าง ๆ ที่มีความสัมพันธ์กัน โดยนำมาประกอบขึ้นจนกลายเป็นงานสถาปัตยกรรมประเภทหนึ่ง และยังสามารถสื่อให้งานสถาปัตยกรรมชิ้นนั้น ๆ สะท้อนเอกลักษณ์ออกมาให้เห็นถึงคุณลักษณะและในแง่ของประโยชน์การใช้สอยอันแสนคุ้มค่า อีกทั้งยังสะท้อนถึงด้านความงามหรือคติความหมายหรือทุก ๆ อย่างที่สามารถรวมกันได้อย่างลงตัว องค์ประกอบทางด้านงานสถาปัตยกรรม สามารถแบ่งความสำคัญได้ ๒ ลักษณะ คือ

๑. องค์ประกอบของแผนผัง

ลักษณะทางด้านกายภาพสำหรับแนวระนาบทางนอนซึ่งเป็นการบ่งบอกถึงที่ตั้ง ขนาดของพื้นที่ว่าง ขอบเขตและความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบต่าง ๆ ที่นำมาประกอบกันขึ้นภายในผัง โดยทั้งนี้จะมีความแตกต่างกันไปตามความต้องการของแนวคิดและการออกแบบ สำหรับงานพุทธศาสนาสถาปัตยกรรมของไทยนั้น มักจะมีการจัดแบ่งพื้นที่ภายในออกเป็นเขต ได้แก่ เขตพุทธาวาส เขตสังฆาวาสและเขตธรณีสงฆ์ โดยแต่ละเขตก็จะมีองค์ประกอบของแผนผังที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัว ซึ่งแบ่งไปตามหน้าที่ของประโยชน์ด้านการใช้สอยหรือคติสัญลักษณ์ตามหลักทางพุทธศาสนา

๒. องค์ประกอบของอาคาร

ในส่วนอาคารที่ประกอบหรือได้รับการประดับตกแต่งขึ้นด้วยองค์ประกอบย่อยต่าง ๆ เพื่อให้ตัวอาคารคงทนแข็งแรง และยังคงความประณีตงดงาม ทั้งยังสามารถแสดงถึงความหมายหรือคติธรรมทางพุทธปรัชญาได้อย่างลงตัวสมบูรณ์ สำหรับองค์ประกอบของอาคารนั้นก็สามารถจำแนกออกได้เป็น ๒ ลักษณะคือ

๒.๑ องค์ประกอบของโครงสร้าง หมายถึง ชิ้นส่วนของวัสดุต่าง ๆ ที่นำมาใช้ต่อหรือทำการยึดเพื่อเชื่อมโยงกันหรือประกอบกันขึ้นจนกลายเป็นโครงร่างของตัวอาคารตามกรรมวิธีหรือกระบวนการก่อสร้างที่เป็นระบบ โดยอยู่ภายใต้กฎเกณฑ์และระเบียบแผนทางการช่างของกลุ่มชนหรือของสังคมนั้น ๆ ซึ่งในส่วนโครงสร้างอาคารสำหรับงานสถาปัตยกรรมไทยจะมีองค์ประกอบอันสำคัญได้แก่

- **องค์ประกอบโครงสร้างซึ่งเป็นในส่วนของฐาน** ได้แก่ องค์ประกอบโครงสร้างอาคารที่นำมาประกอบกันขึ้นจนกลายเป็นส่วนของฐานอาคารเพื่อคอยทำหน้าที่ในการรองรับน้ำหนักที่ถ่ายจากส่วนด้านบน โดยอยู่เหนือพื้นเรือนขึ้นไปก่อนที่จะถ่ายลงดิน อาคารของทางศาสนาไทยนั้นมักนิยมใช้อิฐหรือศิลาแลงนำมาก่อเป็นแผงตัน แล้วจึงทำการประดับตกแต่งจนกลายเป็นฐานที่มีรูปแบบชนิดต่าง ๆ ไปตามคติสัญลักษณ์ เช่น ฐานบัว ฐานสิงห์ ฯลฯ ซึ่งองค์ประกอบสำคัญส่วนนี้ก็คือ พื้น และฐานราก

- **องค์ประกอบโครงสร้างส่วนเรือน** ได้แก่ องค์ประกอบโครงสร้างอาคารที่ประกอบกันขึ้นมาเป็นตัวเรือนเพื่อคอยทำหน้าที่ในการยึดต่อเป็นผืนผนังสำหรับช่วยทอหุ้มตัวอาคาร และช่วยรับน้ำหนักที่ถ่ายเทลงมาจากส่วนของหลังคา ก่อนที่จะถ่ายผ่านลงไปยังส่วนของฐานเรือนต่อไป สำหรับองค์ประกอบที่สำคัญส่วนนี้ก็คือ ผนัง เสา ประตูและหน้าต่าง

- **องค์ประกอบโครงสร้างส่วนหลังคา** ได้แก่ องค์ประกอบต่าง ๆ ของโครงสร้างอาคาร ซึ่งเป็นจุดที่อยู่เหนือส่วนเรือนขึ้นไปจะประกอบเข้ากันจนกลายเป็นโครงหลังคา เพื่อก่อทำหน้าที่ในการปกคลุมพื้นที่ว่างในส่วนล่างลงมา สำหรับองค์ประกอบที่มีความสำคัญในส่วนนี้ก็คือ ช่อ แปะ จันทัน ตั้ง เค้า ออกไก่อและคันทวย

- **องค์ประกอบตกแต่ง** หมายถึง ส่วนประกอบต่าง ๆ ที่จัดทำขึ้นมาเพื่อช่วยในการแต่งเติมเสริมอาคารให้มีความสวยงามโดดเด่นยิ่งขึ้น โดยสามารถแยกออกได้เป็น ๒ ลักษณะ คือ

- **องค์ประกอบตกแต่งจริง** หมายถึง การประดับตกแต่งบนส่วนต่าง ๆ ของอาคารซึ่งไม่ใช่องค์ประกอบโครงสร้างหลักโดยตรง แต่เป็นการตกแต่งเพิ่มเข้าไปเพื่อให้อาคารนั้น ๆ สมบูรณ์แบบยิ่งขึ้นทั้งในด้านความงามและความหมาย เช่น จิตรกรรมฝาผนัง ดาวเพดาน ช่อฟ้า ใบระกา บราลี หางหงษ์ บัวหัวเสา ฯลฯ โดยองค์ประกอบประเภทนี้ หากสร้างขึ้นโดยไม่คำนึงถึงความต้องการในแง่ของคติความเชื่อ ความหมายหรือมโนปรัชญา สำหรับตัวอาคารแล้วก็อาจจะมีหรือไม่มีการตกแต่งดังกล่าวก็ได้ เพราะไม่ได้ถือว่าเป็นปัจจัยสำคัญต่อความมั่นคงแข็งแรงของอาคารโดยตรง

- **องค์ประกอบตกแต่งเสริม** หมายถึง การประดับตกแต่งซึ่งจัดทำเสริมขึ้นมาบนส่วนขององค์ประกอบที่เป็นโครงสร้างสำคัญสำหรับอาคารนั้น ๆ เช่น คันทวย หน้าบัน เเชิงชาย ตัวลำยอง ฯลฯ นอกจากจะตกแต่งให้องค์ประกอบย่อยเหล่านั้นมีความประณีตงดงามยิ่งขึ้นแล้ว หากก็ยังคงแฝงไปด้วยความหมายที่เป็นเชิงสัญลักษณ์ได้อย่างดีเยี่ยม เช่น คันทวยซึ่งแกะสลักเป็นรูปนาคหรือมกร เสาที่จัดทำส่วนของปลายเสาให้เป็นรูปบัว ที่เรียกกันว่า บัวหัวเสา ฯลฯ โดยองค์ประกอบเหล่านี้จะทำหน้าที่ ๒ บทบาทได้ในเวลาเดียวกันคือ เป็นได้ทั้งองค์ประกอบทางโครงสร้างและองค์ประกอบของการตกแต่ง

เทคนิคในการสร้างสรรค์งานภาพพิมพ์

ภาพพิมพ์ (Graphic Art) ภาพพิมพ์ (GRAPHIC ARTS หรือ PRINTMAKING) เป็นศิลปะสาขาหนึ่งทางทัศนศิลป์ (VISUAL ARTS) มีลักษณะเป็น ๒ มิติ มีความกว้างและยาวส่วนมิติความลึกปรากฏ ในลักษณะลงตาคือ เกิดจากการใช้ธาตุทางทัศนศิลป์ ในการสร้างสรรค์ เช่น การใช้ เส้น สี น้ำหนัก และ พื้นผิว เป็นต้น แตกต่างกับงานประติมากรรมที่มีลักษณะเป็น ๓ มิติ ผลงานภาพพิมพ์มีลักษณะคล้ายงานจิตรกรรม คือเป็นผลงานที่มีลักษณะ ๒ มิติ เช่นเดียวกัน แต่มีส่วนที่แตกต่างกันคือ ผลงานจิตรกรรมศิลปินสร้างผลงานโดยถ่ายทอดแนวความคิด อารมณ์ความรู้สึก โดยตรงลงบนวัตถุต่าง ๆ ที่ใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานเช่น ฝาใบไม้ กระดาน เป็นต้น ส่วนผลงานภาพพิมพ์นั้นศิลปินสร้างผลงานโดยถ่ายทอดแนวความคิด อารมณ์ความรู้สึก โดยผ่านสื่อ ซึ่งทำหน้าที่เป็นแม่พิมพ์เสียก่อนเช่น ไม้โลหะ หิน หรือ กระดาษ เป็นต้น ทั้งนี้ผ่านกระบวนการในการสร้างแม่พิมพ์ด้วยเทคนิค และวิธีการต่าง ๆ กันเช่น AQUATINT ; DRYPOINT ; ETCHING ; LITHOGRAPHY ; MEZZOTINT ; SERIGRAPHY ; MONOTYPE ; ENGRAVING และ WOODCUT ฯลฯ ผลงานที่สร้างจากแม่พิมพ์เดียวกันถือเป็นผลงานทุกชิ้นที่มีคุณภาพเท่ากัน

ภาพพิมพ์จึงเป็นกรรมวิธีการสร้างผลงานทางศิลปะประเภทหนึ่งโดยมีแม่พิมพ์เป็นต้นแบบในการถ่ายทอดลงบนวัสดุต่อไป เช่น กระดาษหรือผ้า เป็นต้น ซึ่งจะได้ภาพที่เกิดจากแม่พิมพ์ที่เหมือนกันตามจำนวน

ชิ้นผลงานที่ต้องการ คำว่า ภาพพิมพ์ Graphic มาจาก ภาษาเยอรมัน Graphik หมายถึงงานประเภทสีเดียว Monochrome เช่นผลงาน วาดเส้น และภาพพิมพ์ คนอเมริกันเลือกใช้คำว่า Printmaking

Print คือการสร้างสรรคผลงานศิลปกรรมประเภทหนึ่งบนกระดาษด้วยแม่พิมพ์เดียวกันอาทิ หิน การสกรีน การลอกลาย หรือ Film Negative สำหรับกระบวนการสร้างสรรค์ทางด้านศิลปะนั้นมักถูกเรียกว่า GraphicArt และผลงานภาพพิมพ์เฉพาะบุคคล(INDIVIDUAL PRINT) มักถูกเรียกว่า PROOFS

ความนิยมหลังปี ค.ศ ๑๙๖๐ เป็นต้นมานิยมเรียกให้สั้นลงโดยใช้คำว่า Graphics แทน Graphic Art และมีได้หมายถึงเทคนิควิธีการเพียงอย่างเดียว หากนับรวมถึงผลงานการพิมพ์เฉพาะบุคคล (INDIVIDUAL PRINT) หรือ ผลงานพิมพ์ขึ้นทดลอง (PROOFS) ด้วย

ภาพพิมพ์ผิวฉนวน (Relief Printing) คือ กระบวนการพิมพ์ที่พิมพ์จากผิวส่วนที่อยู่สูงบนแม่พิมพ์ ดังนั้นส่วนที่ถูกแกะเซาะออกไปหรือส่วนที่เป็นร่องลึกลงไปจะไม่ถูกพิมพ์ ซึ่งแม่พิมพ์ในลักษณะนี้ เช่น แม่พิมพ์แกะไม้ แม่พิมพ์แกะยาง แม่พิมพ์กระดาษแข็ง แม่พิมพ์วัสดุ เมื่อเวลาพิมพ์แม่พิมพ์เหล่านี้จะใช้เครื่องมือประเภท ลูกกลิ้ง ลูกประคบหนัง ทาหมึกลงบนส่วนนูนของแม่พิมพ์ แล้วนำไปพิมพ์ลงบนกระดาษอาจจะพิมพ์ ด้วยมือหรือแท่นพิมพ์ หมึกก็ติดกระดาษเกิดเป็นรูปขึ้นมา

ภาพพิมพ์ร่องลึก (Intaglio Printing) คือ กระบวนการพิมพ์ที่พิมพ์จากส่วนที่อยู่ลึกเป็นร่องของแม่พิมพ์ ซึ่งแม่พิมพ์จะมีส่วนที่นูนและร่องเหมือนกับแม่พิมพ์ผิวฉนวน แต่เวลาพิมพ์ต้องอุดหมึกลงไป ในร่องลึกและเช็ดบริเวณที่ไม่ต้องการจะพิมพ์ออก แล้วนำกระดาษเปียกน้ำหมาด ๆ วางลงบนแม่พิมพ์ จากนั้นพิมพ์ด้วยแท่นพิมพ์ที่มีแรงกดสูงเพื่อกดกระดาษให้ไปดูดซับหมึกขึ้นมา ซึ่งกลวิธีที่รวมอยู่ภายใต้กระบวนการนี้ ได้แก่ ภาพพิมพ์ภาพถ่าย ภาพพิมพ์ มัชฌิมรงค์ภาพพิมพ์อย่างสั้น ภาพพิมพ์จารเข้ม ภาพพิมพ์แกะลายเส้น ภาพพิมพ์กัศกรต ภาพพิมพ์แบบเขียนถ่าน ภาพพิมพ์ กัศกรตพื้นนิ่ม ภาพพิมพ์กัศกรตรูปนูน

ภาพพิมพ์พื้นราบ (Plano graphic Printing หรือ Lithograph) คือ กระบวนการพิมพ์ที่พิมพ์จากพื้นแบนราบ ส่วนที่ถูกพิมพ์และส่วนที่ไม่ต้องการพิมพ์นั้นจะอยู่ในระนาบแม่พิมพ์ บริเวณทั้งสองจะต่างกันเพียงส่วนที่ต้องการพิมพ์จะเป็นไขหรือน้ำมัน แต่อีกส่วนที่ไม่ต้องการพิมพ์จะชุ่มด้วยน้ำ เมื่อเวลาพิมพ์จะใช้ลูกกลิ้งที่มีหมึกเชื่อน้ำมันติดอยู่ กลิ้งลงบนแม่พิมพ์ที่มีน้ำหมาดๆ เมื่อกลิ้งหมึกซึ่งเป็นไขผ่านไปบนแม่พิมพ์ หมึกเชื่อน้ำมันจะติดลงบนส่วนที่เป็นไขของแม่พิมพ์เท่านั้น จากนั้นนำเอากระดาษมาปิดทับบนแม่พิมพ์ เพื่อรีดกดให้หมึกติดกระดาษเกิดเป็นรูปภาพตามที่ต้องการ กลวิธีที่รวมอยู่ภายใต้กระบวนการนี้ ได้แก่ ภาพพิมพ์ครั้งเดียวและภาพพิมพ์หิน

ภาพพิมพ์ตะแกรงไหม (Silk Screen) คือ กระบวนการพิมพ์ที่พิมพ์ โดยใช้ไม้ปาดสีรีดเนื้อสีผ่านตะแกรงเนื้อละเอียดลงมาสู่วัสดุที่ต้องการพิมพ์ ซึ่งบริเวณที่ไม่ถูกพิมพ์จะเป็นบริเวณตะแกรง ที่ถูกกันเอาไว้ไม่ให้สีลอดผ่านลงมาสู่วัสดุที่ต้องการพิมพ์

แม่พิมพ์ฉลุ (Stencil Process) เป็นการพิมพ์โดยให้สีผ่านทะลุช่องของแม่พิมพ์ลงไป สู่ผลงานที่อยู่ด้านหลัง เป็นการพิมพ์ชนิดเดียวที่ได้รูปที่มีด้านเดียวกันกับแม่พิมพ์ ไม่กลับซ้าย เป็นขวา ภาพพิมพ์ชนิดนี้ได้แก่ ภาพพิมพ์ฉลุ (STENCIL) ภาพพิมพ์ตะแกรงไหม (SILK SCREEN) การพิมพ์อัดสำเนา (RONEO) เป็นต้น

